Examen HAVO

2013

tijdvak 1 donderdag 16 mei 13.30 - 16.00 uur

Turks

Bij dit examen hoort een bijlage.

Dit examen bestaat uit 46 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 54 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 Avis Türkiye

- 1p 1 Avis Türkiye 2008 yılında hangi başarıyı elde etmiştir?
  - A Amerika dışında en iyi AVIS acentası olmayı
  - B dünyanın en büyük araba kiralama şirketi olmayı
  - c dünyanın en iyi AVIS acentası olmayı
  - D Türkiye'nin en büyük araba kiralama şirketi olmayı
- ^{3p} Welke van onderstaande beweringen zijn juist en welke zijn onjuist volgens de tekst?

Noteer het nummer van elke bewering gevolgd door 'juist' of 'onjuist'.

- 1 Avis geeft korting aan vaste klanten.
- 2 Avis maakt gebruik van evaluatieformulieren voor klanten.
- 3 Avis probeert 100% klanttevredenheid te bereiken.
- 4 Avis streeft maximale bereikbaarheid na.
- 5 Avis verhuurt alleen auto's uit de duurdere prijsklasse.
- 6 Avis ziet een goede service als primaire taak.

Tekst 2 Kokoreç

3 Welke van onderstaande beweringen zijn juist en welke zijn onjuist volgens de tekst?

Noteer het nummer van elke bewering gevolgd door 'juist' of 'onjuist'.

- 1 De bereidingswijze van kokoreç is in Griekenland en Turkije praktisch hetzelfde.
- 2 De Turken hebben het woord kokoreç van de Grieken overgenomen.
- 3 Kokoreç is in Turkije ooit het onderwerp van een roman geweest.
- 4 Kokoreç wordt zowel van de dikke als van de dunne darm gemaakt.
- 5 Kokoreç wordt gekruid en gepeperd gegeten.
- 6 Zowel in Griekenland als in Turkije wordt kokoreç vooral op straat verkocht.

Tekst 3 Rüzgar, su ve atom enerjisi

- 4 Wat voor plannen zijn er om in eerste instantie in de energiebehoefte van Turkije te voorzien?
  - Citeer de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin waarin het antwoord staat.
- 5 Enerji ihtiyacını gidermek için planlanan barajların inşası neden sorun oluşturmaktadır?
  - A atom santrallarının çok güç yapılabilmesinden
  - B çevre ve kültür varlıklarına zarar verilmesinden
  - c hidroelektrik santrallerinin pahalı olmasından
  - D sarp ve yüksek dağların geçit vermemesinden
- 1p 6 Parçaya göre Nabucco Projesi'nin amacı nedir?
  - A doğalgazın kalitesini artırmak
  - B doğalgaz nakil hattını yapmak
  - c doğalgazı Gürcistan'dan getirmek
  - D doğalgazı İran'dan temin etmek
- 1p 7 Enerji politikasında Ceyhan neden önemlidir?
  - A doğalgaz çevrim santrali için
  - B elektrik nakil hattı yapımı için
  - c nükleer santral kurulacağı için
  - p petrol rafinerisi kurulacağı için

Tekst 4 Köln Karnavalı

- 1p 8 Köln Karnavalı'na ne zaman ara verilmektedir?
  - A kasım ayında
  - B Noel Bayramı'nda
  - c Paskalya Bayramı'nda
  - **D** şubat ayında
- 9 Welke vier tradities zijn er sinds 1823 bijgekomen waardoor het carnaval in Keulen wordt gevierd in zijn huidige vorm? Noteer de juiste volgorde.
  - Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 10 Köln Karnavalı programının çokkültürlü bir yanının olduğu, parçada hangi örnekle anlatılmaktadır?
  - A çok farklı insanların bir araya gelmesi
  - B farklı ülkelerden farklı biraların servis edilmesi
  - c karnavalda İstanbul'la ilgili bir sarkı söylenmesi
  - D sadece 18 yaşından büyük olanların katılması

- 2p 11 Welke van onderstaande beweringen met betrekking tot het carnaval in Keulen zijn juist en welke zijn onjuist volgens de tekst? Noteer het nummer van elke bewering gevolgd door 'juist' of 'onjuist'.
  - 1 De donderdag is alleen voor vrouwen.
  - 2 De wandeling wordt begeleid door politie te paard.
  - 3 Het Carnavalmuseum heeft een Innovatieprijs gewonnen.
  - 4 Op Rosenmontag zijn alle winkels gesloten.
- 1p 12 Parçaya göre, ortaçağdaki insanlar günahlarından nasıl arınmaktadırlar?
  - A bira ile yıkanarak
  - **B** kiliseye para bağışlayarak
  - c kuklaları yakarak
  - D suçlarını itiraf ederek
- 1p 13 Parçaya göre, Köln Karnavalı'nın üç ana figürü nedir?
  - A ayı, horoz, ejderha
  - **B** korsan, palyaço, keçi
  - c kral, kralice, Napolyon
  - **D** prens, çiftçi, bakire
- 1p 14 Ortaçağdaki eğlenceler dikkate alındığında, Köln Karnavalı'nda giyilen bazı kostümlerin ve yapılan makyajın asıl amacı nedir?
  - A dalga geçmek
  - **B** eleştirmek
  - c nostalji yapmak
  - **D** takdir etmek

Tekst 5 Öğrencilik ve iş hayatı

Yazar 2. paragrafta 'Ancak zor olan kısım da bundan sonra başlar' ifadesini kullanmaktadır.

- 1p 15 Parçaya göre 'bundan' sözcüğü hangi sözcüklerin yerine kullanılmıştır?
  - A iş bulmak
  - **B** mezun olmak
  - c staj yapmak
  - **D** üniversiteli olmak
- 1p 16 Parçaya göre kişilerin mezun olduktan sonra birkaç iş değiştirmelerinin nedeni nedir?
  - A çabuk sıkılmaları
  - **B** düşük ücret almaları
  - c işlerin zorluğu
  - **D** motivasyonlarının yeterli olmaması
  - E yeteneklerinin farkında olmamaları

- 1p 17 Öğrencilerin iş hayatına atılabilmelerinde kimler yardımcı oluyor?
  - A iş ve işçi bulma kurumu
  - B sosyal yardımlaşma kurumu
  - c şirket danışmanları
  - **D** şirket yöneticileri
- 1p 18 Parçaya göre öğrenciler nerede staj yapmaktadır?
  - A istihdam bürolarında
  - **B** meslek okullarında
  - c özel şirketlerde
  - p resmi kurumlarda
- 1p 19 Parçaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisi doğrudur?
  - A Staj süresi altı aydır.
  - B Staj süresince bir iş teklifi kabul edilemez.
  - c Staj yapılacak yer kura ile belirlenir.
  - D Staj yapmak mecburi değildir.
- 1p 20 Burcu staj yaparken
  - A acemiliğini atlatmış.
  - B birkaç iş teklifi almış.
  - c iş ahlakını öğrenmiş.
  - b kendini tanımış.

Tekst 6 İstanbullu İzmirliler

- 1p **21** 1. ve 2. paragrafta kullanılan 'rüzgar' sözcüğü hangi anlamda kullanılmaktadır?
  - A beklenti
  - **B** firtina
  - c kader
  - **D** sanat
- 1p **22** "İstanbul'da yaşamak" ile "İstanbul'u yaşamak" arasında nasıl bir yaşam farkı var?
  - A bilinçli bir şekilde yaşamak
  - **B** doğduğu yerde yaşamak
  - c doyduğu yerde yaşamak
  - D rastgele bir şekilde yaşamak
- Voor welke persoon uit het artikel zijn (de) dure badplaatsen (in/bij Ceşme) even leuk als gewone?

1p 24 Uit welke opmerking van de schrijver blijkt dat ook hem duidelijk is geworden dat Çeşme voor verreweg de meeste mensen uit Izmir een bijzondere betekenis heeft?

Schrijf het eerste en het laatste woord van die opmerking op.

Tekst 7 Altın Koza bu yıl daha sağlam

Kies bij iedere open plek in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.

- 1p **25**
- A belirleneceği
- **B** çekileceği
- c seçileceği
- D yarışacağı
- 1p **26**
- A ayaklarının
- **B** başının
- **c** çizgilerinin
- **D** ümitlerinin
- 1p **27**
- A ağaçlar
- **B** dostluklar
- c sevgiler
- **D** umutlar
- 1p **28**
- A dopdolu
- **B** müzikli
- c tarihi
- **D** tekdüze
- 1p **29**
- A detaylarına
- **B** konuklarına
- c sonuçlarına
- **D** uzunluğuna
- 1p **30**
- A hatırladıkları
- **B** görmedikleri
- **c** unuttukları
- **D** yaşadıkları

- 1p **31**
- A düzenlenecek
- **B** gösterilecek
- c ödüllendirilecek
- **D** tekrarlanacak
- 1p **32**
- A ayrıntı
- B film
- c kadro
- **D** kafile

Tekst 8 Tuzlu deniz gözlerimi yakarken...

- 1p **33** Parçaya göre yazar, Antalya'dan sonra Bodrum'a gelmiş olduğu ilk zamanlarda neyi gözlemlemiştir?
  - A dağların ve tepelerin yeşil olduğunu
  - B insanların çok soğuk davrandığını
  - c insanların yalnız ve karamsar olduğunu
  - D kurak ve verimsiz arazilerin olduğunu
  - E tarım arazilerinin çok verimli olduğunu
- 1p 34 Parçaya göre Bodrum, yazara neler yaşatmıştır?
  - A çocukluk anılarını
  - B gençlik anılarını
  - c öğrencilik anılarını
  - b tatil anılarını
- 1p **35** Yazar Bodrum'u neye benzetmektedir?
  - A Antalya'ya
  - **B** bozkıra
  - c kendisine
  - **D** rüzgara
  - **E** sevgilisine
- 1p 36 Parçada yazarı ürperten / korkutan şey nedir?
  - A aniden boğulma ve nefessiz kalma
  - B eskiden yaşadıklarını bir daha yaşayamama
  - c gecenin karanlığında tek başına kalma
  - D sevdiklerinin elinden alınma ihtimali
  - E yabancıların garip davranışları

- 1p 37 Parçaya göre yazarın gözyaşlarını akıtan nedir?
  - A çok kirlenmiş sahiller
  - B güneş alerjisi
  - c kavuşamadığı sevgilisi
  - **D** tuzlu deniz suyu
  - E unutamadığı mazisi

Tekst 9 'Anlamazdın' şarkısı kime yazıldı?

- Welke van onderstaande beweringen zijn juist en welke zijn onjuist? Noteer het nummer van elke bewering gevolgd door 'juist' of 'onjuist'. 'Anlamazdın'
  - 1 is de titelsong van een bekende film.
  - 2 is een lied van vroeger dat herondekt is.
  - 3 is het eerste grote voorbeeld van Turkse popmuziek.
  - 4 is in 2008 een enorme hit geworden.
- 1p **39** Hoe luidt de laatste zin van 'Anlamazdın'? Schrijf die zin op.

  Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p **40** Fikret Şeneş'in 'Kendi şarkılarımı dinlemek sınıfından çıktım artık' tümcesiyle anlatmak istediği nedir?
  - A kendi şarkılarından artık sıkılması
  - B kendi şarkılarının seviyesini aşması
  - c şarkılarıyla verebileceği bir mesajın kalmaması
  - D şarkılarından çok daha önemli işlerinin olması
- 1p **41** Citeer het zinsdeel waaruit blijkt dat Fikret Şeneş koppig is met betrekking tot het huwelijk.
- Welke twee uitspraken doet Fikret Şeneş over mannen als het gaat om de liefde en het huwelijk?
  Citeer die twee uitspraken in z'n geheel.
- 1p **43** Fikret Şeneş'in şarkılarını yazarken hangi duygusu kendisine ilham kaynağı olmuştur?
  - A hayali sevgi
  - **B** intikam duygusu
  - c pişmanlık duygusu
  - D yaşanamamış sevgi

Lees bij de volgende opgaven steeds eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 10 Eylül ayında ne yapsak?

Je bent een voorstander van artistieke vrijheid.

welk evenement heeft daarmee te maken?

Je moet in het Turks antwoorden.

Tekst 11 Kayısı

Je wilt weten of Turkije de grootste exporteur ter wereld is van gedroogde abrikozen.

Geeft het artikel daar uitsluitsel over? Zo ja, schrijf dan de eerste twee en de laatste twee woorden van de desbetreffende alinea op.

Tekst 12 Kitap okuma

Je wilt weten of er verschil bestaat tussen de leesgewoonten van leerkrachten die bewust voor hun vak gekozen hebben en leerkrachten die zomaar voor hun vak gekozen hebben.

Is er sprake van een groot verschil of niet?
 Antwoord met ja of nee en citeer de eerste twee en laatste twee woorden van de zin waar het antwoord op je vraag te vinden is.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.